

Implementering med kvalitet

Tänk efter före, skapa en struktur för genomförandet och lär av dina erfarenheter – då ökar chanserna att lyckas med implementering. Det visar en sammanställning av 25 olika implementeringsmodeller.

Duncan Meyers och hans medarbetare har utvecklat ett ramverk som syftar till att underlätta implementering av nya metoder och arbetssätt. Utifrån en sammanställning av 25 olika implementeringsmodeller har forskarna identifierat fyra övergripande faser och 14 kritiska steg för att planera, bedöma och lyckas med implementeringsprocesser. Modellerna har utvecklats inom olika områden, t.ex. hälso- och sjukvården, folkhälsoområdet och skolan. Trots detta finns många likheter i modellerna. Dessa likheter har sammanfattats i ett ramverk som forskarna kallar för *Quality Implementation Framework*, här översatt till ramverk för implementering med kvalitet.

BAKGRUND OCH METOD Forskarna gjorde ett omsorgsfullt urval av studier som beskriver implementeringsmodeller. De sökte i sex olika databaser och fick initialt 1 945 träffar. Efter en noggrann bedömning av relevans och kvalitet återstod 25 modeller för implementering. Dessa modeller jämfördes och ramverket med de fyra faserna och de 14 kritiska stegen mejslades fram.

REFERENS Meyers D, Durlak J, Wandersman A. The quality implementation framework: A synthesis of critical steps in the implementation process. *Am J Community Psychol* (2012a) 50:462-480.

MÅLGRUPP I det här bladet sammanfattas en systematisk litteraturoversikt som identifierat viktiga faser i implementeringsprocesser. Den riktar sig till dig som arbetar med att implementera nya metoder och arbetssätt inom folkhälsoområdet, exempelvis folkhälsoplanerare och ANDT-samordnare.

RAMVERK FÖR IMPLEMENTERING MED KVALITET

De första tio stegen handlar om planering, dvs. om att tänka efter före.

FAS 1. INITIAL BEDÖMNING

Ta ställning till frågorna i steg 1–8.

Steg 1. Varför gör vi detta, vilka behov har vi och kan det nya arbetssättet* hjälpa oss att möta dessa behov?

Steg 2. Passar det nya arbetssättet vår organisation, våra behov och våra värderingar?

Steg 3. Är vår organisation redo för det nya arbetssättet, och är vi redo för förändring?

Steg 4. Bör och kan vi anpassa det nya arbetssättet till vår organisation?

Steg 5. Har det nya arbetssättet ett genuint stöd i vår organisation, från beslutsfattare, chefer, praktiker m.fl.?

Steg 6. Behöver vi stärka infrastrukturen och motivationen, eller höja kunskapsnivån i organisationen?

Steg 7. Har vi identifierat vilka som genomför implementeringen i praktiken? Hur kan vi stötta dem?

Steg 8. Kan vi erbjuda tillräcklig utbildning och träning till dem som ska genomföra implementeringen?

FAS 2. STRUKTUR FÖR IMPLEMENTERING

Steg 9. Utse organisatoriskt ansvariga och stödpersoner samt specificera roller, ansvar och processer.

Steg 10. Utveckla en implementeringsplan med konkreta uppgifter och tid för genomförande.

De fyra sista stegen handlar om själva genomförandet och om att följa upp och lära för framtiden.

FAS 3. GENOMFÖRANDE

Steg 11. Erbjud stöd, t.ex. handledning och teknisk assistans, till dem som genomför implementeringen.

Steg 12. Utvärdera processen, både styrkor och svagheter.

Steg 13. Ge återkoppling till alla involverade.

FAS 4. LÄRA OCH FÖRBÄTTRA

Steg 14. Lär av erfarenheterna för att förbättra kommande implementeringsprocesser.

* I begreppet arbetssätt inkluderar vi metoder, program, interventioner, innovationer och andra benämningar på sådant som kan tänkas bli föremål för implementering.